

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével).

Száma mindenképp 1 krajczár.

Előfizetési ára:

Helyben bázhoz hozva vagy vidéken postai megküldéssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztő: Kádóhivatal és nyomda
V. köz. Kézvárosi utca 4. szám.

Szerkesztési órák:

délután 10 óráig délután 8 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztési hely: 602.

Kiadóhivatali telefon: 262.

Budapest, decz. 14.

Kacsics elmondítását a király tudomásul vette. Nyugdíjára vonatkozó panaszra a bíróságtól a honvédelmi miniszter illetékességi kifogása következtében a minisztertanács elé kerül.

A bün.

Az *Esti Hírlap* tegnapi számában egy rendőri hírt közöltünk, mely legmegdöbbentőbb bizonyítéka korunk erkölcsi romlásának. Az olvasóközönség el szokott surranni a rendőri hírek fölött, mert azok, ha úgynevezett érdekes hírek is, rendszeren kellemetlen hatással vannak az emberre. Bűnről beszélnek, nyomort hirdetnek, az életnek árnyoldalait mutatják meg nekünk. de az a krónika, melyről szó vagyunk, egy egész regényfejezete ennek a felvilágosodott, művelt világnak. Benne van a bün, a szegénység, az elvetemültség legkiáltóbb vonása és nekünk nem szabad szólanul hagyunk az erkölcsi elfajulás e példátlan esetét.

Szárarzon, hidegen elmondtuk, hogy egy gyerekleány apja és anyja biztatására lopott, s midőn ennek nyomára jutott a rendőrség, bevallotta szegényletes viszonyát azzal a suhanczsal, aki az édes anyjának is a szeretője. Megdobbant-e a szíve a kihallgatást végző rendőrtisztviselőnek eszörnyű vád hallatára, melylyel a szerencsétlen gyerekleány magát és szüleit vádolta, nem tudjuk, de elszomorodva látjuk a fertőt, mely ebben a szemnek fényes, látszatra gazdag és előkelő metropolisban az alsóbb szászereket magához vonja. Előttünk a sár, a fekete és ragalós, mely ártatlan lelkeket tesz tönkre s mely ki nem eresztí többé azt, aki egyszer belej bukott.

Míg lázas sietséggel palotákat emel magának a jólét és drága pénzen megszerez magának minden kényelmet és élvezetet, lefelé ugyanolyan sietséggel romboló munkákat végez a bün. A szegénység nem válogató: piszkos kis pinczehelyiségekben a város végén épült nyomorult viskókban, melyeket szabadon járhat által a tél hidege, összeszorolnak férfiak, asszonyok, leányok, hogy testük melegével pótolják azt, amire a nekik elérhetetlenül drága szén hiánya miatt nem kellett s itt, ahol a szegénység útját fől tanyáját, az ej tötletében, az elhagyatottság e szomorú helyein

könnyen megterem a bün. Az a bün, amely csak pusztá életét akarja fenntartani elkövetőjének, amely kenyerel akar szerezni bárhogyan is, fűtőanyagot félre és néhány lépésnyi helyet, ahol a szegény meghuzhatja magát a fagy, a hideg elől.

Egy számalomra méltó gyerekleány lopott, mert az apjának pénz kellett az itlra és anyja biztatására odaadta magát egy toprongyos esavargónak, aki már az anyja kegyében állott. Ez történt s a bírák felalpozva a vasos könyveket, melyek lünetést szabnak a megtevédt onberek cselkedeteire, szigoruan meg fogják büntelni a tolvajt, az emberi érzésből kivetkőzött leányt. Bűnt követelt el, rászolgált a büntetésre. Így áll a dolog, de azok is, akik a paragrafusok szerint itélik meg az emberek cselekedeteit, bizonyára gondolközni fognak afölött: a leányt, aki áldozat, kell-e tulajdonképpen megbüntetni. Gyerekesze nem mert szembe szállani az anyja akaratával és árallan szíve csak azt látta, hogy az apja szereti az italt és hogy ezt neki kell megszerezni.

Úde orczáiról lefogytak a rózsák; szívébe, ebl e a htvány izomdarabba beleplántálták a gonoszra való hajlandóságot; megtanították arra, mi a bün; belelőktek saját szülei az izszipba. Ezt mondotta el a rendőri hír. Ez történt, egyéb semmi. A föld azért tovább forog, tovább épülnek a fényes paloták, de a veszendő lelkek megmentésével nem törődik senki.

Budapest, december 14.

× Bányffy báró audienzián. A király délelött magánkihallgatósan jogadta Bányffy Deszö báró miniszterelnököt, aki ma reggel érkezett Budapestről Bécsbe. A miniszterelnök a magyar parlamenti helyzet fölött tett előterjesztést és utjának eredményéről a holnap délután négy órákor tartandó minisztertanácson számol be.

× Új belső titkos tanácsos. A király értesülésünk szerint, Esterházy Ferencz grófot, a tatabi várurat, valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki. A legfelsőbb kézirat a hivatalos lap egyik legközelebbi számában jelenik meg.

× 1848 jubileuma. Kossuth Ferencz ma sem terjesztette elő napirend előtt való fejszólalását, mert a miniszterelnök nem volt Budapesten. Bányffy báró azonban megígérte Kossuth Ferencznek, hogy kérdésre legott válaszol és így a tervbe vett felszólalás kolnapra esetleg holnaputánra maradt.

× Új magyar törvény Fiumében. Dániel Ernő báró kereskedelmi miniszter a képviselőház mai ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a kisajátításról szóló 1881. évi XLI. t.-cz. kiegészítéséről. A törvényjavaslat a következő 3 §-ból áll:

1. §. Az 1881. évi XLI. t.-cz. hatálya a 92. §-ban foglalt korlátozás mellőzésével, Fiume városára és kerületére egész terjedelmében kiterjesztik. 2. §. Az 1881. évi XLI. tvezzikkel a közigazgatási bizottságokra ruházott jogokat és teendőket, ugy az ezen törvény tárgyát képező, valamint az előidézett törvény 92. §-a értelmében eszközölhető kisajátításokra nézve is a Fiumében fellelt közigazgatási bizottság jóna gyakorolja, illetve teljesíteni.

Ehhez képest az előemlített törvényekről idézett szakaszának azon rendelkezése, mely szerint az abban felsorolt kisajátítási ügyek, illetőleg a közigazgatási bizottságokra ruházott jogokat és teendőket Fiume város és kerülete területén a polgármester gyakorolja, hatályon kívül helyesztelik.

3. §. Ezen törvény kibírdetése napján lép éalbe és végrehajtásával a kereskedelemügyi, belügyi és igazságügyi miniszter biztalan meg.

A törvényjavaslat s.ükségességével a miniszter azzal okolja meg, hogy Fiume város és kerülete területén különféle városrendezési és utazabályozási munkálatok végrehajtása vételelt torbbe, amelyek kapcsán ingatlanok kisajátítása is szükségessé fog válni és így sürősen kellett arról gondoskodni, hogy a tervbe velt munkálatok elől az akadályok elháríttassanak. A javaslatot a Ház az igazságügyi bizottsághoz utasította.

× A főrendiház bizottságából.

A főrendiháznak pénzügyi és közügyi bizottsága ma tartott ülést. A pénzügyi bizottság Havkányi Frigyes báró elnödsége után elfogadta a zürószimulánsokat, a közügyi bizottság pedig a községi és egyéb helynevekről szóló törvényjavaslatot tárgyalta le.

× A véderőbizottságból.

A képviselőház véderőbizottsága pénteken délután öt órákor ülést tart, melyen a honvédelmi miniszter által legutóbb be terjesztett jelentéseket veszi tárgya alá.

A képviselőház ülése.

A munkástörvényről ma két fog beszélni. A ház már három ülést szentelt a szoczializmus kérdésnek, — ideje, hogy a visszaszorított politika visszanyerje jogait.

Igy érdeknek az intéző hatalmak, s így két nap elmúltával a társadalmi probléma helyére újra a közügyi vizálykodás lép s szélesen terjedve hetekre szoríttalja a napirendről a nagyhorderejű kérdéseket.

Addig is sietnek kihasználni az időt, akiknek e kérdésekről van mondani valójuk.

Dániel báró kereskedelemügyi miniszter a kisajátítás törvény kiegészítésére tesz le egy javaslatot a báz asztalára s a munkás-vita újra megindul.

Lakatos bácsi, a Kossuth-párti jegyző felhívja szöására:

— Blaskovich Ferenczel.

És feall helyette Kalocsay Alán. Lakatos bácsi megdöbben pillant oda. A pártionküli csuszterczita páter általános figyelem közl már meg is kezdette beszédet.

Söt milőbb Buzáth gunyosan kiáltja Lakatos bácsi felé:

— Hiszen ott van a tábla! t. i. a szónokot feljegyzésére szolgáló tábla.

— De már ez a soknál is több! — gondolja Lakatos bácsi s mérgösen rivall rá a beloldali le-tyérekre.

— Hát miért írskállatok teo a táblát!

Szilágyi Dezső csittotta le valahogy nagy bajjal a tüzes öreg urat s elnöki szavával approbálta a megváltozott sorrendet. Így aztán Kalocsay beszélhetett.

A »fehér papot« nagy érdeklődéssel hallgatták, szónoki kvalitásáról jó hírek előztek meg.

— A törvényjavaslatot elfogadják. — Ezt bocsássa előre Kalocsay, — és hozzátesszi, hogy a ház bármely oldaláról jövő üdvös javításh z szívesen járul hozzá.

Vizsgálja az okot: A javaslat létrejöttének oka a szoczializmus által súlyosított mező gazdasági válság. De a javaslat nem felel meg, — a lelketlen igazok ellen nem nyújt kellő védelmet.

Nem tartja elegendőnek a 65—68 §-okban foglalt intézkedéseket, mert csak a már elszórdott munkások igazságot szűjtik. A sztrájk főforrása, a titkos szoczialis gyülekezések ellen, az utazó igazok ügynökök agifúcciójának megállítására a javaslat nem tartalmaz kellő intézkedéseket. A bajt okképpen nem alapokában támadják meg, s így loklizálni se fogják.

S a czélt, hogy az igaztas alól a talajt kivonja, meg kevésbé érheti el, mert hiányzik belőle az etikai momentum, melyet a állás ad meg. A hibák javítását a részletes tárgyalástól várja, s ezért általánosságban elfogadja a javaslatot.

Most Lakatos bácsinak újra meggyült a baja. Hosszasan forgatta a táblácskát, amelyikre a szónokok neveit jegyzi fel, s végre elszántan kiáltja:

— Mócsy Antal!

De lám!

Most meg Blaskovich emelkedik fel szöására.

Lakatos bácsi kiejti kezéből a táblát, s hűldözve tekint a néppárt felé, de Mócsy Antal ridég elzárkózottsággal ül helyén. Innen semmit sem remelhet, sőt Blaskovich már másodsoroz zugi:

— Tisztelet Ház!

Ez mir visszavonhatatlanul beszél.

Lakatos bácsi hiába lezékelteti:

— Hát már most ellene beszél-e vagy mellette? Miért írskálljak össze a táblámat?

Szilágyi ugy oldja meg a csomót, hogy leülten Blaskovichot, s maga veszi a kezébe a táblát. A kérdés tisztába jön:

— Kalocsay képviselő ur mellette beszél, — tehát most a javaslat ellen írlatkozott szónok következik. Tessék, Blaskovich képviselő ur!

Igy aztán Blaskovich jutott szóhoz a javaslat ellen. Sietteti is kijelenteni, hogy elfogadja a javaslatot.

Lakatos bácsi amulva hallgatja az ellenszónok kijelentését, s aggodalmas arcuzal tanulmányozza a megboszorkányozott »táblát«.

És Blaskovich arról beszél, hogy a javaslat helyesen rendezi a munkadó és a munkás közli jogviszonyt. De a társadalmi bajokat leginkább a társada-

lom öntevékenysége orvosolhatja. Ezen a ténen elő sorban a hiagadák szövetezése által lehet kürdeni. Ecsnek a szövetezéseknek a támogatása elő sorban a kormány kötelessége, de a földmívelésügyi miniszter pártzesemből megtagadja a szövetezéstől a támogatást, mert azokban csak az ellenzéki férta. A szövetezési ügyről még sok érdeke fejtegetés után indítványt terjeszt a képviselőház elé: Ulasitaa a képviselőház a kormányt, hogy a társadalmi bajokat társadalmi öntevékenységgel leginkább gyógyító szövetezési ügy felfelidítésére részesítse az ország gazdasági egyesületeit igazságos arányban kellő segélyben, de *terjesztése és segélyezéséről a képviselőház elő sorban köztársasági bizottság feladatát látva elhatározza a következő határozatot:*

A nemzeti párt zajos felszámolási utána Agoston József beszédét nem annyira a javaslat mellett, mint inkább Visontai Soma ellen, akivel élénken polemizál.

Most Dardányi Ignác földmívelésügyi miniszter emelkedett fel, — ugyanez volt állt fel szólásra Bethlen András gróf, — elődje, — de látva, hogy a miniszter beszéd, visszafelt helyére.

A miniszter sorra foglalkozott a vita anyagával. Rakovszky határozati javaslatát feleslegesnek tartja, mert a kormány a munkás-biztosítási ügyével amenny is foglalkozik, Visontai határozati javaslatára megjegyzi, hogy az igazságügyi bizottság javíthatna ugyan a javaslaton, de épp oly joggal lehetne azt a közigazgatási bizottsághoz utasítani. A nemzeti is meg fogja jegyezni, vagy — magyarosan szólva — mestelgerendára fogja felírni azoknak a neveit, akik a javaslat létrejötté ellen gátat emelnek.

Blaskovich határozati javaslatára kijelenti, hogy sohasem hallotta azt a vádat, hogy a gazdasági egyesületek támogatásánál pártzesemből jérna el. Az bizonyos, hogy gazdasági egyesületeknek a célja nem lehet az, hogy bármiféle politikával is foglalkozzanak. Rakovszky fejtegetéseire is reflektál. A vallás sohol sem áll olyan tiszteletben, mint a magyar népnek, de a magyar ember csak addig tiszteli a papját, amíg a politikától nem viszi a templomba. A kormány is odabát, hogy a jólékü lelkész megtartsa telje befolyását.

Rakovszky a szent könyvre hivatkozik, de ugyanazlat a lélekkel vallási túreltelenséget hirdet. Rakovszky a vallástalanságot teszi a szocializmus okán, és beszél merkantil-liberalizmusról, s másról. De ő, aki sokat utazik, nézze csak meg, hogy melyik országban a legnagyobb a szocializmus? Ott, ahol az uralkodó klerikalizmus, — adja meg a miniszter a ház nagy többségének helyeslése közt a választ.

De még tovább időzik Rakovszkyval — Térjen a képviselő egy kissé magába, s akkor belátja, hogy ha a tömeget egy irányban felzajlatjuk, hiába csillapítjuk más irányban.

Aki a faluvéget meggyújtja, sohasem tudhatja, melyik hásszámgig le a közér.

— 87-ig, kiállotta közebe zajos derűtség közebe Messényi Lajos.

Majd a miniszter a tárgyilagossággal ellenelésekre tér rá.

Nem szereti — ugymond — ha a diszkréciós munkát, melylyel Krisztoffy és Károlyi gróf foglalkoztat, roboton munkának tekintik. Nem tartja lehetőnek, azt imperatívus kimondani, hogy a minimum csak természetben legyen kiszolgáltatható. Makkfalussy-nak azt ellenelentését csafolja, hogy a munkabérek mért emelkedtek a felvidéken, mert a kormány onnan munkásokat hozott. A felvidéki tótok — ugymond — Mezőhegyesen nagyon jól arattak és a kormány a jövőben is gondoskodni fog ilyen munkás-tartalék létesítéséről.

A törvényjavaslat célját vázolja ezután.

— Munkára senkit sem kötelez — s a 65. § csak akkor sújtja a munkabér emelésére irányuló lázításokat, ha az a szerszám munkások közt folyik; a szerszám alakszerűsége védi a munkást, s védik a szerszám intézkedéseit a büntetőjogi határozatok is.

Visontai — folytatja a miniszter — teljes kriminálista. — *est nem kísé-*

bitéselt mondom, — veti közebe általános derűtség közt, — de Visontai csak azokra a munkásokra gondol, akik be vannak csukva, nem pedig azokra, akik dolgozni akarnak.

Esután sorra csafolja Visontai ellenelentéseit Visontai egy rőpiratot adott át neki — aki azt írta, az ádót és kapát csak az avaralagban láthatott — jegyzi meg a miniszter zajos derűtség közt.

A Sima Ferenc által felhozott sérelmeket is csak a czépezés és szabályozásból elzúlló izgatók hangoztatják.

— A képviselő ur, azt hiszem, sohasem volt Angliában — adó a miniszter általános derűltség közt Sima Ferencnek fordulva, — s a megfelelő angol törvényt csafítja, amelyik hasonló esetekre ádrom hóvápi elárásig terjedhető elárásit állapít meg.

Nem kéllém, aposztrófálja a miniszter ujra Visontait, hogy a képviselő ur azért ment a szocialisták köze, hogy őket lecsillapítsa, de az eredmény máa volt, — a tüntetések asután követelések.

Az egyre közbessőló Simának is van egy megjegyzése:

— A képviselő urnak, mint mondtá, minden szakasznál lesz alkalmam beszélni, én csak egyszer beszélek, hát hagyjon kibeszélni.

S ezután sorra utal a javaslat egyes szakaszainak intézkedéseire. A kormány — jelenti ki végül — a cseléd törvény módosítását legközelebb végrehajtja, — az állami munkából teljesen kizárja, a külföldi munkásokat, — külön szakközsegeket küldött ki a munkások táplálkozásai és lakrészonyainak javítására. Az igazságügyminiszter rendezétiileg intézkedett, hogy a bíróságok a munkásügyeket soron kívül intézzék el. A háziipar fejlesztése, a kertészet, a baromfi-tenyésztés, a selyemtenyésztés és a szőlőművelés fejlesztése is hozzájárulnak a helyzet javításához, mert a szegényszótálynak állandó keresetet biztosítanak. Az öntözésről szóló törvény üdvösen fogja fokozni az álföld termékenységét.

Azt is jelenti, hogy rövid idő alatt törvényjavaslatot fog előterjeszteni, mely szerint soron kívül 2 millióny rendkívüli földmunka lesz az 1898/99. években az ádunai áradásoknál. Ez is sok munkáskezelt fog foglalkoztatni. A munkástelepek létesítése is haladást mutat. A munkások iránti gondoskodás illosztására egy nyári körrendeletét olvassa fel. Közömben 155,000 forint vétel a rendes költségvetésbe a munkások erkölcsi céljainak előmozdítására.

Ha Sima ezt hitvány alamizsnának nyilvánítja, az csak izgató batással járhat. Persze ha olyan izgatók, akik itt Budapestben pezsgőznek, csilinderrel, szalonkabátban járnak, lemennek az álföldre a nép gatyában, porge kalappal lépnek a nép köze, ilyen hangok után beadják a maszlógot a népnek, nem caudálkozhatunk afelett, ha sikerül az izgatás.

Beszédét azzal a kijelentéssel végezi, hogy a javaslat hivatása a föld megvédése, de nem kisebb hivatása az azt miveldő nép megvédése sem. Semmiféle tüntetések vagy fenyegetések utjából nem térítik el, — jelenti ki a ház nagy többségének tüntetői tapani közepette és hozzáteszi:

— Bármint hirdessen Sima képviselő ur, és kebelbarátja Visontai, a magyar munkásságról iránti szeretetében semmi sem fogja megingatni. Ez vezette javaslatának megalkotásánál, melynek elfogadását kéri.

A miniszter beszéde után a jobboldalon s a nemzeti pártion sugó tapavihar és éljenzés hangzott fel.

Visontai persze meg nem juthatott szóhoz. Végre csend lett, s ekkor visszantartotta azt a hangot, melyet a miniszter vele szemben használt. A nép köze meli, mert kötelességének tartja, hogy kivánságait közvetlenül ismerte meg, nem csak a rendőri jelentésekből. S becsüdbben csillapította az izgatóságot. Volt a miniszternek egy elődje, aki Szestési Andor álóval a szocialisták gyűlésére ment, hogy megismerje a kivánságait. De a miniszter ur a báronyszékéből mely megveléssel tekint alá a népre.

A szélső baloldal zajosn helyeselte

Visontai rőpiratját s most Sima Ferenc jelentette ki személyen kérdésben, hogy a munkásgyűlésekben több időmosságot tapasztalt, mint a miniszter máa becsüdbben.

Nagy zajban jelentette ki az elnök, hogy az ülést őt percára felfüggeszti.

A szobáos pihend után tovább folyt a vita.

Bethlen András gróf, a volt földmívelésügyi -miniszter beszélt a javaslat mellett, melynek a szocializmus lokalizálására irányuló cselzátat helyesli. Az aratási szrájk kérdésével annak idején színtlen foglalkozott. Aratási gépek beszeresését ajánlotta, s a pótmunkások intézményének társadalmi uton való igénybevételét. Most a kormány egy adóc törvényvel szabályozza a kérészeket. Elismeri, hogy a törvényjavaslat gondoskodik a szerszámok megvédéséről, de nem találja benne a teraszról kivételről jőő izgatások elleni intézkedéseket. Némi éllel emeli ki azután az "előd", hogy nem látja az idezett tengerészeti rendtartás s a szegényen levő javaslat között az analógiát.

Általános figyelem közt végül azt fejtegeti, hogy az által, hogy a munkásoktól megvonjuk a jogot helyzetük megbeszélésére, még nem teszünk lehetőtlenné azt, hogy a társadalmi rend elleni szervezkedjenek; beszédét azzal végzi, hogy a javaslatot általánoságban elfogadják, de szükségesnek tartja annak olyan módosítását, hogy a büntetések a külad izgatókra is kiterjesztésnek, de másfelől a munkások vonatkozó büntető rendelkezések, különösen, a 66. §-ban foglaltak, nyithitessenek.

A ház minden oldalán hangzottak fel felszámolási indítványok.

A terem csakhamar kiürült. Az óra haladt — és Mócsin beszélt. A néppárt programjára hivatkozik, melyben hét pont szól a kis ember védeiméről. Mócsy általánoságban elfogadja a javaslatot, s minden olyan módosítás-hoz hajlandó hozzájárulni, mely a munkások helyzetét javítja. A drakói szigorúság büntetések ellen azonban ő is kikel.

A munkásoktól nem szabad megvonni a jogot, hogy helyzetüket megbeszéljék, de azt csak kárhözlatni tudja ha a javaslatról a munkások gyűléseivel beszélnek. Azokat a szocialistákat, aki a földosztásról beszélnek a javaslat semmiféle formában nem fogja kielégíteni. Feleliti, hogy ahol a néppárt erős, ott a szocializmus ami ellen különben erős támadást intéz, nem tud terjedni. A javaslatot elfogadja.

A vita folytatását ezzel délután 2 órakor holnapra halasztották.

A Kasica-ügy.

— A közigazgatási bíróság előtt —

(Az Esti Hírlap tudósítástól)

A legfőbb bíróság, a Wakerle Sándor elnöklete alatt álló m. kir. közigazgatási bíróság elé Kasica Péter panaszát kivételében ma került az ő elmozdításának és nyugdíjvesztésének ügye. A honvédelmi miniszter kifogást tett a bíróság illetékessége ellen, a bíróság azonban megállapította a hatáskörét, de érdemileg mindaddig nem tárgyalhat, amíg a közle és a miniszter közt felmerült eltérést el nem dönti a hatásköri összeütközések elintézésére hivatott bíróság. Ilyen bíróságok azonban még nincsenek, hanem azt a minisztertanács helyettesíti s Kasica nyugdíját előreláthatólag a minisztertanács temeti el.

A m. kir. közigazgatási bíróság ülése a következőleg folyt le:

A m. kir. közigazgatási bíróság 11-ik ülésén Kasica Péter panaszát tárgyalta. Előadóként Tóth Dezső szerepelt. Szavazó bírák voltak: Bonó Géza, Krajcsik Ferenc és Dékány Mihály.

A tárgyalás halgatására mintegy 15 főnyi közönség gyűlt össze. Ott volt maga Kasica is.

Tóth Dezső ismerteti a tényállást. A folyamathatott fejelemly ügyben a miniszter meghozta határozatát, amely-

nek értelmében Kasica Péter hivatalából elmozdították a egyszermind nyugdíj-igényétől is megfosztatik. Ez az ítélet áttététvén a honvédelmi miniszterhez, az Kasica Péter fizetését és labhrát beszűntette. Ez ellen adott be Kasica Péter panaszt.

A honvédelmi miniszter áttette ide Kasica panaszát, az egyszermind hatásköri kifogást emelt. Mindenek előtt tehát ez döntendő el.

Kasica panasz az illetékesség kérdésében hivatkozik a m. kir. közigazgatási bíróságról szóló 1896-ik évi 36-ik törvények 83-ik szakaszára amely szerint a közigazgatási bírósághoz intézendő panaszok van helye az állami alkalmazottakilletményi és nyugdíj ügyekben. Hivatkozik továbbá az ebben a szakaszban idézett 1885. évi XI. törvénkre s egyszermind utal arra is, hogy a bíróság jogosítva van az elmozdítás és a nyugdíjvesztés megállapítására okul szolgálat személyi és tárgyi körülményeknek a vizsgálatába is bocsátkozni.

A honvédelmi miniszter áttára előadja, hogy Kasica Péter az államszolgálat kötelekeiből elbocsátott miniszteri tanácsos büntetésképen lett jogrónyesen elbocsátva s ezt az elbocsátását ő felsége november 23-án Bécsben kell legfeljebb elhatározásánál tudomásul vette. Kéri a honvédelmi miniszter a panaszt visszautasítani, mert a szolgálatból büntetésképen elbocsátott tisztviselőnek panaszjoga nincs.

Semrecsányi elnök közbeszól: De itt nem csak hivatalvesztésről, hanem nyugdíj elvesztéséről is van szó. Kérem felolvasni az iratokból a nyugdíjvesztés indokait.

Tóth Dezső előadja: Csak anyoi van erről monda, hogy a büntetésképen elbocsátott tisztviselőnek nincs nyugdíj igénye. A honvédelmi miniszter áttára megjegyzi még azt is, hogy a Kasica által kért szabli közvetlen tárgyalást azért sem tartja kívánatosnak, mert Kasica a fejelemi tárgyalás során megmutatta, hogy lékezhellen agyonbessélt és indulatoskodólt tanusiti.

A bíróság a hatáskör kérdésében határozathozatalra visszavonul.

Több mint félóra tanácskozás után az elnök Kasica panaszát lelet ő felsége a kiválti nevében hozott következő végzésit hirdette ki:

A m. kir. közigazgatási bíróság Kasica Péternek, az államszolgálat kötelekeiből elbocsátott miniszteri tanácsosnak panasz ügyében a panasz azon részét, amely a miniszterelnök határozatának azon része ellen irányul, amely a hivatalból való elbocsátást mondotta ki, mint hatáskörébe nem tartozó visszautasítja, s tekintetben hatáskörét meg állapítja. Ellenben a miniszterelnök határozatának azon részére vonatkozólag, amelyben a panaszzóval szemben kimondották a nyugdíj igény elvesztése, hatáskörét megállapítja, valamint megállapítja a hatáskörét a honvédelmi miniszter soron határozatára néve is, amelylyel kimondotta, hogy a panaszló tiszta önévé és lakpénze megsztűntettilik. A honvédelmi miniszter a bíróság hatáskörére néve kifogással élt a nyugdíj kérdésében is, ennélőgva a bíróság az 1896. évi 26. t.-czikk 131-ik szakasza értelmében a további eljárást a kérdésben fel-függeszti, a egy a határozatát, mint az iratoktól áttézi a honvédelmi miniszterhez, ahol a hatáskör kérdése a törvényes módon elbírlándó.

A bíróság által hivatkozott 131-ik §. ezt mondja:

Ha a miniszter hatáskör kifogást tett a közigazgatási bíróság megúj illetékességét nyilvánítja magát: határozatáról a további eljárást felfüggesztve az illető miniszter az ügyiratok megküldése mellett értesíteni kötelez.

A miniszter ha a hatásköri kifogást tovább is fenntartja a határozat közlését követő 8 nap alatt értesíti a közigazgatási bíróságot, hogy a felmerült összeütközéset elintézésre vevett a hatásköri összeütközések elintézésre hivatott bíróság elé terjesztendőnek találja.

A hatásköri bizottság most nem más mint a minisztertanács.

A nagybányai festők.

(Az Esti Hírlap tudósításából.)

Egy hónap alatt a harmadik műkiállítás nyílt meg ma. A képzőművészeti társulat és a Nemzeti Szalon másodszor is híressétek tárlata után most a régi műcsarnok ismert terembe a nagybányai festők vonultak be. Az előző és a művészeti vörbőségüket-e ily lázasan, vagy a külön jelentkezésnek egyéb okai is vannak, nem vitatkozunk róla. A nagybányai festők csoportja, minő friss jelenség érdekel bennünket e pillanatban, s a műszerrel közönség figyelmeltetésére mint a mai nap komoly és érdekes eseményét jelezük.

A nagybányai festőköt eddig csak lapokból olvastunk rövid híreket. Részben a napokban váltak szemléltetők, mikor Kias József költeményei pompás kiadásban, az ő illusztrációikkal jelentek meg. A nagybányai művészetek voltaképpen egy Münchenben élők derék magyar művész nyári expositurája. Hollós Simonnak már tízenyolcz esztendő óta előkelő magán festészeti iskolája van a bajor fővárosban. Renomméját mutatja, hogy tanítványait vizsgánélkül vezetik be a festészeti akademiába. Az iskola már két év óta Nagy-Bányán tölti a nyarat, hogy együtt maradjon nyáron is és hogy azt oly vendégszerető körben tanulmányozza, minőt a szalmárméyi város biztosít, mely az iskola számára nagy műteremről is gondoskodott. A közoktatásiügyi miniszter is 2000 forint segéllyel állt elő az állam nevében. Hollós iskolájának meg van a maga önálló karaktere. Szakít a régibb festészeti hagyományokkal, nem pepecsel. A természetben a hangulatot kutatja. A figurális dolgokban csak annvit fest, amennyit a szemléletkor legelőször meglátunk. A részletekbe nem merül. Az igazság, a való színek fontosak nála. A rajzban nem skrupulozus, de a művészi érzéket követeli. Disputa tárgya lehet minde, a disputa végétől azonban még távol vagyunk.

A kiállítás ép oly érdekes, mint tanulságos. Részt vesznek benne nemcsak a tanítványok, hanem azok a kifejlődött művészek is, kik részint a Hollós iskolából kerültek ki, mint a jeles Thorma János, (az „Aradi vértanuk” festője) ki a kiállításnak oly jelentőséget adott nagy bibliai festményével („Bábkesség veletek”) és egy bánatos anya képével; részint az iskola irányának hívei, mint Csók István, Grünwald Béla, Ferenczy Károly. Ezeket kívül Horthy Béla, Kubinyi Sándor, Nyilaszy Sándor, Réti István vesznek részt a gazdag tárlaton. Az iskola gyorsan kivált és fölemelkedett művésze: Glats Oszkár, kitől egész gyűjteményben mélyedhetünk el. Tájékei, arcképei, állatképei és rajzvilágai oly erői, mozgást, hangulatot és érzést, oly biztos esztétizációt tanúsítanak, hogy élvezetes látói. A tanítványokat két teremben ismerjük meg. A Hollós-iskola irányát itt ismerhetjük meg. Mindent a természet után festenek s a törekvés az egyszerűség és hüség. A tanítványok, kik közül vagy tizenhat töltötte Nagy-bányán a nyarat, legjobban Nussbaum és Pottner tűnnek föl. De sok eredeti fel fogást, előadási képességet tanúsítanak általában a tanulmányokkal és vázlatokkal mindannyian. Laurant, Racsko, Schereschewsky, Schlemensohn, Schwarcs, Balányi, Kardorf, Keleti Gabor, Looze, Mikó kinaszozony, Goldstein, Kissaly, Tóth-Molnár, Schaf, nevei mutatják, hogy magyarok, németek, francziák, angolok, oroszok egyetemesen kerültek itt össze.

A kiállításnak feltűnő művésze Thorma János stíljével, felfogásával, tehetőségének tömörségével. A rajongó tanítványok közt megjelenő Krisztus a legjobb művek közül való, aminőt magyar festők, az utolsó hosszabb idő alatt készítették. Annak az egészségese szép asszonynak a képe pedig, aki szomorúan tartja előben béké gyermekét a modern szenvedő madonna.

Ferenczy, Csók István, Grünwald Béla, Horthy, Réti és Glats szerzik meg a további élvezeteket. A Kias József költeményeinek készült illusztrációk eredetijét is kiállították. A kiállítás mindenkit meglepett s a meghívott társaság, mely először szemléltet meg, élénk csoporkokban vitatkozott és örvendeztet.

Esté a közoktatásiügyi miniszter is megnézi a kiállítást. Ajánljuk a fővárosi közönségnek is, hogy ne mulassza el.

Találkozzunk!

Budapest, decz. 14.

— *Uj választás lesz az oklándi kerületben!*
Ezzel a kellemetes hírrel leplek meg ma a képviselőházban Hottai Ferenczet, az oklándi kerület képviselőjét.

A városi kalauz nagybíró szerkesztője elbámolt és röviden így szólott:
— *Ugyan miért?*

Aztán megmagyarázták neki, hogy az összehírdetelési bizottság ma délután tárgyalja az ő ismert ügyét, ami még nem volna baj, de Schmidt Károlynak a szabadalvó pártból történt kilépése folytán kissé ferden alakult a pártok számaránya a bizottságban és ez már nagyobb baj.

— *Négy kontra három — ez az arány, tudatták az augurok Hellaival.*

Pillanatig csend következett, melyet új hír szakított meg.

— *Andrássy Tivadar nincs Budapestben.*

Tehát három — három ellen, de az elnök dönt és így az oklándi mandátum meg van menleve.

Már

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

Berlin Bécsnek.

Berlin, december 14. (Az Esti Hírlap távirata.) Tegnap este a *Yonhaleban* négyülés volt, mely egyhangul a következő határozati javaslatot fogadta el:

A berlini főiskolai tanulók üdvözletüket és kézzorításukat küldik az ausztriai német testvéreknek. Egyek vagyunk és maradunk az ősi német eszmékért való lelkesedésben és kitartunk azok mellett.

Az osztrák tartománygyűlések.

Prága, decz. 14. (Az Esti Hírlap távirata.) Lengyel lapok jelentése szerint a tartománygyűlések összehívására iránt még semmi intézkedés nem történt. A kormánynak a cseh és lengyel tartománygyűlések összehívásatekintetében aggályai vannak, mivel mindkét testületben olyan megnyilatkozások történtek, melyek a federalizmust akarják propagálni.

Csehország új kormányzója.

Bécs, decz. 14. (Az Esti Hírlap távirata.) Ma ideérkezett David, Dalmáciai katonai parancsnok. Azt hiszik, hogy őt fogják kinevezni a távozó Coudenhove helyébe Csehország kormányzójává.

Katonai tanácskozáások.

Bécs, decz. 14. (Az Esti Hírlap távirata.) A királyi elnökleite alatt ma a Hofburgban fontos katonai tanácskozáások lesznek, melyeken Krieghammeren kívül Schönfeld és Windischgrätz főfelügyelők is részt vesznek. A tanácskozáások a tábornoki karban esetleg beállandó változásokkal fognak foglalkozni.

Az új olasz kabinet.

Róma, decz. 14. (Az Esti Hírlap távirata.) A reggeli lapok biztosra veszik, hogy a legutóbbi tárgyalások alapján ma véglegesen megalkadják a miniszteriumot. Rudini, Brin, Visconti-Venosta, Luzzulli, Bruno és Lino minisztereket megmaradnak. Zanardelli az igazságügyi tárczát, Codronchi vagy Pavoncellis a közmunkák tárczáját, San

Marsano a hadügyi, Cocco Ortu a földmiválsági és Galli a közoktatásiügyi tárczát veszi át.

ESTI HIREK. Belőró tisztiruhában

(Az Esti Hírlap tudósításából.)

A déli vaspálya budai indóházában tizenkét óra tájban elfogtak egy rendkívül intelligens megjelenésű fiatal embert, aki honvéd kezelőszíri ruhában volt és éppen el akart utazni. Ez a fiatal ember *meccak* hogy foglalkozni viselte a *teszt* *uniformist*, hanem egyike a *legnotorissabb család*nak és péntek óta egy *delórá* és *lopás* is terhelte.

Pethő Vilmosnak hívják. 20 esztendő és mielőtt tiszté avatta magát, utazó ügynök volt. Az atyja jómódú polgár. Pethő Vilmos már régóta szerepelt hamis nevek alatt és atyja ismerőseit unonatanl szarolta, de csak akkor lett hivatalos csalóvá, amikor egyik szerencsétlen rokonát, aki honvéd kezelőszíri volt, bevitték a tébolydába. Pethő a beteg rokon katonaruháját ellopva és azóta abban jár. El is költözött hazulról és a múlt péntekig nem mutatkozott szüleinek a József-körút 74. szám alatt levő lakásán.

A tisztiruha prezisztisét arra használta föl, hogy a legkülönösebb rafinériákkal pénz csaljon ki. Kavaházak, szállodák pénzéretlőt 20—30 forintot kifizészték ki és olyan jól adta azt a jól ismert alakot, aki otthon felejtette a pénztárczáját, a tanukat a legtöbbben adták neki. Perze sose látták többé.

Minden éjjel más fogadóban aludt. Pénteken egyszerre csak benyitott a szüleihez és nevelő mefogatta magát a tébolydolt rokon ruhájában. Aztán, egy őrizetlen pillanatban *felőrtte* az *édesanyja asekényét* és *lőb* száz forintot *erő ékzereket* és *kézpénzt* lopott ki és eltűnt.

Főjelentették. A rendőrség kiadta ellene az elfogatási parancsot.

Pethő Vilmos a múlt éjszakát az *Aranyas*-szállodában töltötte. Ma délelőt átköcsözött a déli vasúthoz és délben *Pakera* akart utazni. *Krisztian* István detektívnek, aki az indóházban volt ügyeletes, felült, hogy a honvédkezelőszíri *sarkantyúja* van. A járása is nagyon civilizszerű volt. A fiatal ember a pályaudvar telefon-szobájába ment és áttelefozozott az Aranyas-ba a köpenyegérei, amelyeket fölfelejtett.

— *Ki beszél ott? — Kérdezték a fogadóban.*

— *Pethő honvédhadnagy.*

A detektív most már nyugodtan lépett az ál-katonaszír elé, megmutatta neki a köröz-levelet és letartóztatta. Pethő szótlanul, halálra-ápadlan követte a detektivet a főkapitányságra, ahol most folyik a kihallgatása.

Rendőri hírek.

— *Herczog Miksaút elfogták.* A déli órákban a főkapitányság telegrammot kapott Pozsony-Szt.-Györgyről, amelyben arról értesített, hogy ott elfogtak egy fiatal embert, akire teljesen ráillik *Herczog* Miksának, annak a postatisztának a személyleírása, aki a verseny-utcai postai kézbesítő-hivatalnál 6288 forintot elcsikkasztott és megszökött. A letartóztatott ember amegy is gyanusan viselkedik és valószínű, hogy ő a körözött bűnös. A főkapitányság azonnal visszátartóztott, mire két órák a szt.-györgyi csendőrségtől az a válgás érkezett, hogy az elfogott embernél egy postakönyvet találtak, ami csaknem bizonyos teszi, hogy a letartóztatott fiatalember tényleg *Herczog*. Ma délután különben egy postatiszt utazik Pozsony-Szt.-Györgyre az azonosaság megállapítása végett.

— *Titokzatos halos.* A laczházi halárban ma egy férfihullát találtak. A halottban felismerték *Kozma* Imre munkásembert, aki fejtiűszos állapotban reggel lakásáról eltűnt.

Törvény előtt.

— *SikKasztás a postán.* *Kriszt* Árpád postahivatalnok pár nap előtt 800 forint elcsikkasztása után megszökött. A rendőrség azonban hamarosan elcsípte

és átadta őt a királyi ügyészségnek. Ma hallgatta ki először dr. *Purany* Gabor viingskibőri. *Kriszt* *bolneme* *festőt* és azt vallotta, hogy a pénai roamsbíró leányok társaságában meg a sikasztás napján elköltötte. Továbbra is fogva marad.

— *Ballerinák harcsa.* Rágalom-ez, ha egy fiatal leányról azt állítja valaki, hogy rossz hírű asszonyok házához járta? Ennek a kérdésnek az eldöntésével foglalkozott ma *Körhly* József dr. büntető bírójárásbíró. A kérdést *Muss* Terka, a Szólessy-orfeum sítos orru kis ballerinjája terjesztette eléje. Szíriakomó hangon mesélte el a bírónak, hogy egyik pályatársnője, *Hopp* Jolán, az első négyes táncosnője, egész nyíltan állította róla, hogy rossz asszonyok házába járatos.

Pedig — tette hozzá a megérlett becsült hangján — még azt sem tudom, kik azok a rossz hírű asszonyok...
— *Hát akkor miért tartja becsület-sértésnek, ha meg a valódi értelmevel sines tisztában? Kérdi a bíró.*

— *Egy barátom azt mondta, hogy es a legnagyobb becsületértéle!* Tehát tessék a Jolánt szigorúan megbüntetni!

— *Hát ha bocsánatot kér magától a Jolán, meg lesz elégedve?*

— *Már én kérem nem fogok bocsánatot kérni. *Enyem derrogal* — az igaz dologért bocsánatot kérni!*

— *És a makacs táncosnő nem is kért bocsánatot. A bíró pedig kihallgatta, a tanukat, az orfeum jól ismert csillagait, akik mind hallották Hopp Jolán kijelentését. A bíró erre meg-gyszer megkérülte a haragos felek kibékítését.*

— *No, Hopp Jolán, minden tanu maga ellen vall. Mégis csak jobb lesz, ha kibékülnek.*

— *Én nem békülök. Különben sem mondtam olyant, ami sértés volna.*

A bíró azonban másrészt volt meggyőződve. *Rágalmos* állításnak minősítette a Hopp Jolán mondatát és ezért *ét két napra foghátra* ítélte.

A sok ballerina összenézett.
— *Hogyan, hát ezér két napra zárják be az embert!*

— *És sehogy sem tudták megérteni, hogy Hopp Jolán mivel is követte el a rágalmazás vétését.*

Különfélék.

— *Kitántotás.* A király *Wekerle* László dr. Mararosz vármegyéi tanfelügyelőjének, a tanügy terén tett hasznos szolgálatai elismerésül, a királyi tanácsosi címet adományozta.

— *Kereley István szabadságon.* Bécából telefonjára tudósított: *Károly* István főherczeg, buzamosabb időre szabadságon áll; foglalkozni *miatt.* A főherczeg *Sternock* báró halála után tudvalevőleg, az admiráliságra jelölve volt.

— *Rendőrség a képviselőház előtt.* A képviselőház környékét ma nagy erővel szállta meg a rendőrség, úgy hogy a lassanként gyülekező munkások a tüntetés megkísérléséhez se juthattak. *Mégis 120 letartóztatás történt.* A rendőrség ugyanis az összeverődött nép között razzialt tartott. A részint rovtó multu, részint foglalkozás nélküli egyéneket bekísérték, akik ellen őt az igazolási eljárás azonnal megindította.

— *Kijátszággal vadolt felsőeg.* *Pozsonyból* táviratozta tudósított. *Szerika* városi pénztárosa, ki tudvalevőleg felsőeg ellen gyilkossági kísérlet miatt felejtetett lett, *panaszál* ma *visszavonta*, mivel valószínűvé vált az asszonyt ama vallomása, hogy öngyilkosságot akart elkövetni. A vádlottat szabadlábra helyezik.

— *A lovasut halála.* Az embernek, amint ma az utcára lépett, valami fájó melankólia lepte el a szívét. Hiába tűnődött pedig, nem tudta okát adni. Megmondjuk tehát a melankólia okát: ma, kedden, december 14-én utoljára közkedek Pesten a lovasut. Valóságos battyutermézet költözött ma a kocsiok kellemetlen hangu lülkeibe: a válamak minden fájó érzést kelti föl bennünk elhaló utóléseivel az a hang, mely eddig csupán a földet lépte, a mai napon a szívünkbe tap. De ne érezelejünk! Buda-

post fejlődése történetében jelentős fordulópont a nap, amelyen azok a zold szekerű emberek...

Szociálisták szervezkedése. Kiszáradt a következők jelentik a Magyar Hírlapnak...

SZÍNHÁZAK.

A mai színházi műsorok:

A Nemzeti színházban: A hol unalomszok: Padlóról vigjátka. Főszereplők: Prielle, K. Gerő Lina, Csillag Teréz, Nagy Ibolya, Mihályfi, Horváthi Beck.

Operaház: Bohémek, Leoncavallo operája. Főszereplők: Ábrányiné, Kaczer, Váncs, Larizza, Takáts, Beck.

A Népszínházban Mária bátyja, Bakor József népszínműve. Főszereplők: Blahnik, Kury Klára, Horváth, Vincze, Seirman, Nemeth.

A Vízszínházban Goulissel ur! Blum és Torhe bírózat. Főszereplők: Lenczy Ilka Hegedűs, Fenyvesi, Tapolcai.

Magyar színházban: A mama szeme, Rosen Gyula vígjátka, A mama szeme, Rosen Gyula vígjátka, A mama szeme, Rosen Gyula vígjátka.

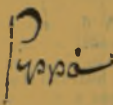
A Kisfaludy színház sorsa. Serly Lajos önbírási színházának nincs valami tulajdonos nagy szerencséje.

Győri színeszet. Dubó Sándor színtársulata. mint tudósítónk írja, a közönség Álladó pártfogása mellett működik Győrön.

A kulisszák mögött.

A krázkindli eldöre veti árnyékát. A kulisszák mögött már nagyon sok ünlődnek karácsonyi ünnepekre, de meg inkább a karácsonyi ajándékokra.

ők lovagjai azonban hirtelen megváltoztak. Zárkóztak és esztródódk, keresik az alkalmat a civakodásra...

Sport.

Károlyi István gróf mint angol pályabíró. A londoni Sportsman, mely a világ legkiválóbb sportlapja...

A krakói derby. A lengyel versenyegylet 1899-re újra kiírta a krakói derbyt. A díj akkor is 400-0 korona lesz.

KÖZGAZDASÁG.

Jelentések a tőzsdékről.

A gabonaüzlet Budapesten. Amerika aacsonyabb jegyzései és az enyhé időjárás bágyadt bangulatot terjesztettek.

Table with 2 columns: Location and Price. Tiszavideki 300 m.m., 76.4 kg 12.40 frt; Rozs tavaszra 100 = 74.5 = 12.15; Pestvidéki 500 = 77 = 12.70; Bajai 2500 = 77.2 = 11.40.

Egyéb gabonanevekben üzlet alig volt, az irak nem változott. Rozsot 8.10-8.55, tengerit 5.05-5.20 és zabot 6.20-6.40 forintot adtak el.

Table with 2 columns: Commodity and Price. Buzs tavaszra 11.71-11.76; Rozs tavaszra 8.48-8.61; Tengeri maj-jun-ra 5.35-5.37; Zab tavaszra 6.30-6.36.

A déli tőzsdén sárlatjegyzései: Buzs tavaszra 11.78-11.80; Rozs tavaszra 8.60-8.61; Tengeri maj-jun-ra 5.36-5.38; Zab tavaszra 6.35-6.37.

A budapesti értéktőzsde. A prágai csehek vakmerő merénylete a német színház ellen és a függetlenségi párt obstrukciója ellanybitották az irányzatot.

Az éltőzsden előfordult kitések: magyar hitelrészv. 378.25-380.50 osztrák hitelrészv. 348.50-349.50 lezámítoló bank részv. 248.

Zárultkor maradt: magyar hitelrészv. 380.50 osztrák hitelrészv. 349.7 osztrák-magyar részv. 332.25 lezámítoló bank részv. 248.50 jelzáloghitelbank részv. 274.

A déli tőzsdén jegyzetek: Magyar hitelrészv. 380.75-380.25 osztrák hitelrészv. 349.90-349.6 osztrák-magyar államvasút részv. 332.50-332.25 lezámítoló bank részv. 248.50-248.25 jelzáloghitelbank részv. 274.25-274.25 rimani vasút részv. 290 forint.

murányi vasműrészvény 244.-244.25 közúti vaspálya részvény 383.75-383.50, városi villamosvasút részv. 280.-380.25 forinton.

Zárultkor maradt: magyar hitelrészvény 380.25 magyar aranyárjarek 121.40, magyar koronajarek 99.40, pesti magyar kereskedelmi bank részvény 1410.-, osztr. hitelrész. 349.80 lezámítolóbank részvény 248.50 - jelzáloghitelbank részvény 274.25 - rimamurányi vasút részvény 244.25 - salgótarjáni kőszénbánya részvény 600.- déli vasút részvény 77.50 városi villamos részvény 280.25 - közúti vaspálya részvény 383.50 forinton.

A gabonaüzlet Bécsben. Fedezési vétel-ekre valamivel szilárdabb bangulat bonosodott meg, az árak kissé javultak.

Jegyzékek: Buzs tavaszra 11.65-11.66; Rozs tavaszra 8.71-8.73; Tengeri maj-jun-ra 5.63-5.63; Zab tavaszra 6.71-6.72.

A bécsi értéktőzsde. A külföldi eladások megszüntetésével és a helyi csekk veteleire az irányzat megszilárdult, az árfoyak emelkedtek.

Jegyzékek: osztrák hitelrészvény 348.80 magyar hitelrészv. 383.50, magyar aranyárjarek 121.40, magyar koronajarek 99.40, anglo bank 160 - osztrák magyar államvasút részvény 332.- forinton.

Vásárcsarnoki séta.

A vásárcsarnoki forgalom az egész szekerű főváros lakosságát érdekli. Ha tekintjük mindenek előtt a busketteket, látjuk, hogy ez kezezi a közön-ség táplálkozásának főagát; és e pontnál legelőször is a vadakkal való kereskedelemre kell a háziaszonyaink figyelmét felhívni.

Ma például vadat következőleg lehetett kicsinyben vásárolni: Vadak: Nyul 100-130, fogoly 80-100, dőzsmo 230-300, gerincz 400 600 kr, egezbarn, szarvas 45-100, vespecsenyije 1.80, kilója, fácán 140-170 gyöngytyúk 80, erdei szalonna 100-160, vedkacsa 90 kr. drbja, fenyvesmadár 40, párja.

Ha nem árkülönbözést van is a vadus eladásánál ez nem az elarusító kapzsiságának sem a vad drágaságának tulajdonítandó, hanem ennek egyedül oka csak az, hogy a vad behozatalánál a fogaasztási adó magas, és ez teszi drágává Budapestn a vadbust; és hogy olvasóinknak fogalma legyen mily nagy összegeket kell a vadus kereskedőnek fogaasztási adó czmen fizetnie, ide irtaljuk a hivatalos fogaasztási adó árjegyzékét, különböző vadfajokról. Ezen árszerint fizetendő fogaasztási adó szarvas és dámvad után 4 frt, ösvadért 2 frt 50 k, vadserstet há 17 kilogrammnál több 4 frt ugyanezért há 17 kilogramm alól van 2 frt 50 kr, nyulért 20 kr, fácánért 40 kr, tuzokért 40 kr, siketfajdát 40 kr, császarmadárért 25 kr, nyírjardt 25 kr, hófajdrt 25 kr, erdei szalonkacért 25 kr, fog lóért 13 kr, vadkacsacért 13 kr, apró szalonkacért 13 kr, vadg. lambért 13 kr, fenyvesmadárért 15 kr, fűrdt 15 kr, darabonként. Megkülönböztetéssel egyuttal megemlíti, hogy Bécs 40 szálalékkal bevesebet fizet vad fogaasztási adót, mint Budapest; Berlin pedig teljesen fel van mentve a községi fogaasztási adó alól.

Británia, Svájc, Belgium, Hollandia, Orszorszá, Románia, Bulgaria, Svéd, Norvégia és Finnországban pedig vad után nem fizetik fogaasztási adó; Konstantinápolyban vadat csak az borhat be, ki jogert évente 28 piaster és 30 parát fizet - 2 frt 80 kr. Természetesen az állomnak lenne feladása, hogy a magas fogaasztási adók leszállításának mert

t nyelg a vadbus kereskedelem Bécs és a külföld felé tereltek. A fogaasztási adókban kell nálunk a vad drágaságát keresztelni.

A nyulat miután most a hajtovadászatok nagyobb mérvetelét öltöttek sokkal olcsóbban vásárolhatók mint a miné árakban ez előtt voltak kaphatók, mihez járul még az alkalmas hideg idő is, ezért akiknek a jó nyulustól kedvencez életük, most vásárolhatják meg és irányban szükségleteiket legcélsezerűbben annál is inkább, mert jelenleg olcsóbb árón vásárolhatók, mint majd később, ha az ünnepek elérkezével, nagyobb lesz a kereslet a nyulak után.

Különösen ajánlatos most a halvásárlás mert halnaknak oly alacsony árúak van jelenleg, ami már rége idő óta nem volt. Ajánlatos különösen most, mielőtt a karácsonyi ünnepek beköszöntenek, mert akkor a midőn a halfogaasztás sokkal nagyobb mérvű, mint más évadokban, igen természetes, hogy a nagy kereslet folytán, az árak is aránylagosan emelkedni fognak és mi meg vasnyul győzdve, ha tanácsainkat fogják fogadni a háziaszonyok is a szerint fogják a bevásárlásukat eszközölni, ferjek tanúsmerését érdemlünk ki, irányukban elismertül figyelemük által.

A központi vásárcsarnokban ma kicsinybeni elarusítások következőleg alakultak: Hus: I. rendű leveshus 72, II. rendű leveshus 52-56, III. rendű leveshus 48-56, vespecsenyene egész 68-80, rostélyos 72-80, fehércsénye 72, tisztított vespecsenyene 140-150 marhanyelv nyersen 72, pácizola 90, füstölve 140 krajczár kilója - Borjúhús czomb 100, eleje 72, porkoltnék 60 - 72, Birkahús eleje 36, batulja 52, Barányhús, eleje 60-80 bátsuló negyed 100-150 Dinszohús czombja, lapozkaja 61, szűzpecsenyene 90, karaj 80, füstölt sonka 90-100, prágai adár 410 115 nyel 30-35 kr szalonna 60-64, zír 64, há 60-64, kocsonyának való 60-64 kr, kilonként.

Baromfi: Rántani való csirke 80-90, sütni való csirke 110-140, tyúk 120-140, káppan180 240, pulyka 400-500 kover lud 400-700, sovány kacska 140-160, kőzber kacska 200-260 krajczár páronként. Tisztított baromfi: csirke 45-65, császár poulard 80-90, káppan 100-140, pulyka 120-200, sov. kacska 90-120, bizott 180-150 kr drbként. Lud kilója. 45-66 kr, elsőrendű zsir 80-90, há 90 olvasított zsir 80-100 kr libamáj 140-20 kilója.

Halak: Élő ponty 60-120, csuka 60-120, kecsge 125-160, süllő 80-160 krajczár. Jégelt halak: ponty 20-60, csuka 20-50, kecsge 120, fogas, süllő 30-120, apró hal 30-50. Lazac 500 krajczár kilója.

Külön árak: Teavaj 120, főzővaj 90-100, tojás 5 drb 20 kr, Conservált tojás 6 drb 20 kr, teatojás 22 drb, főzni való tojás 30 drb, meszes tojás 35 drb 100 krajczár.

Aranyosi Áudor.

Feljádi szerkesztő: Neuzemély Artúr.

Az előnyökről. Nem ért-m, mit musalyag mindig o leányonk, ho o tőr-körbe néz.

— Ódjan, hát nem todsz, holnap leány-nézhúe jünnek, már csináljo előre o készöletet.

Az „Országos Magyar Közönségvédelmi Társulat” Téli-és karácsonyi-éjvi KIÁLLITÁSA

A városiégi múzeumban, az Andrást-ut végén 1897. deczember 1-től, 1898. január 15-ig. Megnyitása deczember 1.

Nyitva reggel 6-tól délután 4 óráig, csütörtökön este 6-tól 11-ig. Világnyitás mellett.

SÉTÁHANGVERSENY.

Buffet — Belföldi egy korona — Vándorag délután 1 órától 20 kr. — A földalatti vasút állomásán kedvezményesen árjegyzék kapható. 21

A jó hely. Cselészderző: Edj jó hely odok mo anok.

Cselész: Mit fizetnek? Cselészderző: Hat forint. Cselész: Csak? Oda nem mek! Cselészderző: De von három szohód ia. Cselész: Aktor megnezem megies!

Utezai lapelarusítással

ferfiak, asszonyok 15 éven felüli gyermekek naponként 1 frt 50 kr. — 2 frtot kereshetnek. Bővebbet a kiadó-hivatalban.